

METODIČKI POSTUPCI

- **grozd:** metodički postupak koji potiče učenike na slobodno i otvoreno razmišljanje o zadanoj temi, nelinearan oblik oluje ideja (*brainstorming*)
- **petostih:**
  1. opis teme jednom riječi (najčešće imenica)
  2. ops teme dvjema riječima (najčešće pridjevi)
  3. tri riječi koje opisuju radnju (glagolske imenice)
  4. misao od četiriju riječi koja izražava osjećaje u svezi s temom
  5. istoznačnica koja ponovno sažima bit teme
- **kockarenje:** Omogućuje obradu teme s različitih motrišta pri čemu se učenici služe kockom na čijim su plohamo ispisane natuknice za razmišljanje i pisanje. (opiši, usporedi, poveži, raščlani, za/protiv, primijeni)
- **Vennov dijagram:** omogućuje usporedbu dvaju pojmova (posebna obilježja i zajednička obilježja)
- **riblja kost:** postupak razvrstavanja; Što se dogodilo? (posljedica) Zašto se dogodilo? (uzrok)
- **konceptualna tablica:** usporedba triju ili više odrednica
- **tablica: znam** (Što znam ili mislim da znam?) / **želim znati** (Što bih želio znati?) / **naučio sam** (Što sam naučio?)
- **insert postupak:** čitanje uz obilježavanje
  - + nova obavijest
  - obavijest se razlikuje od onoga što znam ili mislim da znam
  - √ znam ili mislim da znam
  - ? obavijest me zbunjuje, o tome želim znati više
- **dvostruki dnevnik:** S lijeve strane dnevnika navode se dijelovi teksta. S desne se strane dnevnika zapisuju komentari o navedenom ulomku. (Zašto sam zapisao taj navod? Na što me podsjetio? Koja mi je pitanja otvorio?)
- **T tablica:** može se primijeniti pri čitanju teksta ili u diskusiji. Navode se teze ZA ili PROTIV određene pojave, stava, načela i sl.
- **intervju u tri koraka:** učenik A postavlja pitanje, učenik B odgovara, učenik C zapisuje
- **intervju:** atraktivna vrsta razgovora u nastavi, sudionici: učenici, može objediniti govornu i pismenu kulturu:
  - Učenik napiše pitanja, potom ih čita. Intervjuirani učenik odgovara, intervjuist zapisuje odgovore.
  - Učenici napišu pitanja i odgovore, nauče i govore pred razredom.
- **improvizacija:** razgovor o zadanoj temi. Nakon dobivene upute, učenici se kratko dogovaraju.
- **recipročno poučavanje:** skupina 4 - 7 učenika: svi imaju isti tekst i izmjenjuju se u ulozi nastavnika rješavajući pet zadataka:
  1. Sažima što su u sebi pročitali svi članovi skupine.
  2. Osmišljava 2 – 3 pitanja o ulomku i postavlja članovima skupine.
  3. Razjašnjava poteškoće u svezi s kojima drugi učenici nisu sigurni.
  4. Predviđa o čemu će biti riječi u sljedećem ulomku.
  5. Zadaje svima pročitati sljedeći ulomak.
- **slagalice:**
  - oblikovanje skupina tako da svaki član predstavlja broj (1, 2, 3, 4, 5)
  - svi čitaju zadani tekst
  - tekst je podijeljen na 4 (5) dijelova
  - slaganje skupina tako da se okupljaju sve jedinice, dvojke, trojke... – EKSPERTNE SKUPINE
  - svaka je skupina "zadužena" za dio teksta označen njezinim brojem (razgovaraju, razjašnjavaju, dogovaraju se kako poučiti ostale članove svoje MATIČNE SKUPINE)

- **šest mislećih šešira:** postupak koji omogućuje gledanje na problem, pitanje, prijedlog, odluku ili rješenje iz više različitih kutova.
- Edward de Bono – vodeći svjetski autoritet u području kreativnoga mišljenja.
- ✓ *bijeli šešir:* razmišlja o činjenicama, o brojkama vezanim uz problem koji se rješava, svi se njegovi prijedlozi temelje na podacima
- ✓ *crni šešir:* gleda na situaciju krajnje realno, upozorava na slaba mjesta, na opasnosti koje prijete
- ✓ *zeleni šešir:* kreativan je, predlaže sasvim neočekivana i neiskušana rješenja
- ✓ *žuti šešir:* optimističan je, upozorava na prednosti određenoga problema ili pitanja te ima viziju proširenja ideje ili prijedloga
- ✓ *crveni šešir:* razmišlja osjećajno, srcem, zanima ga kako će se problem odraziti na širu zajednicu – ljude, okolinu, opće ozračje
- ✓ *plavi šešir:* nema svojega mišljenja, usmjeruje mišljenje drugih: nakon crvenoga, žutoga ili zelenoga šešira, riječ ponovno daje bijelomu ili crnomu da bi vratio razmišljanje u praktičnije okvire